

EEC และโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน

เอื้อ! เอกชนกลุ่มทุนผูกขาด

สืบเนื่องจากรัฐบาลของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้มีประกาศ คสช.หลายฉบับเพื่อเร่งรัดให้มีการจัดตั้ง **ระเบียบเศรษฐกิจภาคตะวันออก หรือ อีอีซี** และต่อมาได้มีการออก “พระราชบัญญัติเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561” ดังนั้น เพื่อสนับสนุนโครงการนี้ให้เดินหน้าเป็นจริง รัฐบาลจึงได้กำหนดให้มีการจัดสร้างโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน คือ สนามบินดอนเมือง-สุวรรณภูมิ-อู่ตะเภา โดยมีระยะทาง 220 กม. มูลค่าโครงการ 224,544.36 ล้านบาท ใช้ระยะเวลาการเดินทางประมาณ 1 ชั่วโมง 40 นาที ราคาโดยสารถูกกำหนดไว้เบื้องต้นอยู่ที่ 476 บาท ผู้รับผิดชอบโครงการคือ การรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) โดยโครงการดังกล่าวได้มีการเริ่มดำเนินการเปิดขายเอกสารการคัดเลือกเอกชนเพื่อเข้าประมูลโครงการในช่วงกลางเดือนมิถุนายน 2561 ประมูลกันเมื่อปลายปี 2561 เบื้องต้นมีผู้ซื้อของประมูลราคาสนใจซื้อเอกสารการคัดเลือกจำนวน 31 ราย และต่อมามีผู้ยื่นซองขอเสนอราคาประมูลโครงการเพียง 2 ราย คือ กิจการร่วมค้า บริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด และกิจการร่วมค้า บีเอสอาร์ (BSR Joint Venture) ซึ่งปรากฏตอนหลังว่า ทั้ง 31 รายที่สนใจซื้อเอกสารการคัดเลือกได้ไปมีรายชื่อในสองกลุ่มที่ยื่นซองขอเสนอราคาประมูล ซึ่งก่อให้เกิดคำถามต่อสาธารณะว่าเป็นการ “ฮั้ว” กันหรือไม่

ต่อมาเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2561 ผู้ที่ชนะการประมูลโครงการคือกิจการร่วมค้าบริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด โดยเป็นผู้เสนอขอรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลต่ำสุดในราคา 117,227 ล้านบาท ต่ำกว่ากลุ่มบีเอสอาร์ ที่เสนอขอรับอุดหนุน 169,934 ล้านบาท ถึง 52,707 ล้านบาท สิทธิประโยชน์ที่เอกชนจะได้รับจากการเข้าดำเนินโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน คือ 1.บริหารรูปแบบโครงการรถไฟความเร็วสูงเชื่อม 3 สนามบิน 2.ได้สัมปทานบริหารแอร์พอร์ตลิงก์ที่มีฐานคนใช้ในปัจจุบันกว่า 8 หมื่นคนต่อวัน 3.ได้สัมปทานในการครอบครองพื้นที่มักกะสัน 100 ไร่ และพื้นที่รอบสถานีศรีราชา 25 ไร่ เพื่อพัฒนาเชิงพาณิชย์ 4.รับมอบพื้นที่มักกะสันอีก 50 ไร่ที่อยู่ติดกับโรงซ่อมบำรุงรถไฟและพื้นที่เวนคืนอื่นๆ ให้กับเอกชนภายใน 5 ปี และ 5.โอกาสในการเดินรถต่อเฟส 2 ช่วงอู่ตะเภา-ตราด

จากวันที่ชนะการประมูลจนถึงปัจจุบันยังไม่สามารถเจรจาตกลงกันได้ ล่าสุดเมื่อวันที่ 5 มีนาคม 2562 ได้มีการนัดเจรจาอีกครั้งหนึ่ง แต่ทางกลุ่มกิจการร่วมค้าบริษัท เจริญโภคภัณฑ์ จำกัด ได้แจ้งขอเลื่อนการเจรจาไปเป็นวันที่ 13 มีนาคม 2562 ด้วยเหตุที่กลุ่มกิจการร่วมค้าบริษัท เจริญโภคภัณฑ์โฮลดิ้ง จำกัด ได้ยื่นข้อเสนออื่นจำนวน 108 ข้อ ถูกคัดค้าน 12 ข้อ เช่น

- ลดสัดส่วนหุ้นซีที จาก 70% เหลือ 5%
- ให้ สปท.ขยายเขตแดนเงินกู้ซีที
- รัฐค้ำประกัน รฟท. หากมีปัญหาจัดหาเงินทุน
- ขยายสัมปทานจาก 50 ปี เป็น 99 ปี ดอกเบี้ยต่ำ 4%
- ห้าม รฟท.เดินรถแข่งกับเอกชน

พลวัตปฏิรูป

สถาบันปฏิรูปประเทศไทย (สปท.)

www.thailandreform.org

facebook.com/thailandreform.institute

นายสาววิทย์ แก้วหวาน
เลขาธิการสหพันธ์แรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ (สรส.) และ
ประธานคณะกรรมการสมานฉันท์แรงงานไทย (คสรท.)

- รัฐจ่ายเงินอุดหนุนตั้งแต่ปีที่ 1 จากเดิมอุดหนุนปีที่ 6
 - รัฐชดเชยหากอู่ตะเภาล่าช้า
 - จ่ายค่าเช่าที่ดินมักกะสัน-ศรีราชา 5.2 หมื่นล้าน
 - ผ่อนชำระแอร์พอร์ตลิงก์ 11 ปี มีผลตอบแทน ดอกเบี้ย 3%
- จากต้องจ่ายก่อนรับสิทธิเดินรถ**
- รัฐการันตีผลตอบแทน 6.75%
 - เปลี่ยนแบบก่อสร้างจากยกระดับเป็นทางราบ

สหภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจรถไฟแห่งประเทศไทย (สร.รฟท.) นอกเหนือจากการให้ความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพองค์กรคือการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) แล้ว เหนืออื่นใดซึ่งเป็นสิ่งที่กระทำมาโดยตลอดคือ ปกป้องผลประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน จากการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดพยายามที่จะไม่ไปขัดขวางใดๆ นอกจากการให้ความเห็นถึงความไม่ชอบมาพากลเป็นระยะๆ ร่วมกับเครือข่ายองค์กรภาคประชาชนที่ร่วมกันติดตามเรื่องนี้อย่างใกล้ชิดเช่นกัน เพราะเป็นโครงการที่มีขนาดใหญ่ มีเงินลงทุนที่สูง ซึ่งจะเกี่ยวข้องกับฐานะการเงินและระบบเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต

จนถึงปัจจุบันซึ่งความเป็นจริงผู้ที่ชนะการประมูลย่อมต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเงื่อนไข เพราะยอมรู้อยู่แล้วการเสนอราคาในการประมูลจนชนะคู่แข่งประมูลว่าจะทำได้หรือ ไม่ได้ “เว้นไว้แต่ว่าจะไม่ทำรถไฟความเร็วสูงแต่หวังประโยชน์ด้านอื่นมากกว่า การต่อรองในเรื่องรายละเอียดที่ใช้เวลาในการเจรจายืดเยื้อมานาน” แม้ว่าที่โออาร์จะไม่สามารถเจรจาได้ แต่ต้องเจรจาในรายละเอียดปลีกย่อย “ไม่ใช่เจรจาในสาระสำคัญที่ทำให้รัฐเสียประโยชน์” ซึ่งจากการดูข้อเสนอเป็นการเจรจาที่ทำลายหลักการสำคัญอันจะทำให้ประเทศชาติ ประชาชนเสียประโยชน์ จึงขอให้ผู้มีหน้าที่ในการเจรจามัดระวังเพราะอาจนำไปสู่การฟ้องร้องดำเนินคดีด้วยเหตุไม่ปฏิบัติหน้าที่หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ทำให้รัฐเสียหายได้

จากเหตุปัจจัยต่างๆ ดังที่กล่าวมา ทาง สร.รฟท.จึงมีความเห็น

และข้อเสนอดังนี้

1.ข้อเสนอของผู้ชนะการประมูลเป็นข้อเสนอที่ทำลายหลักการและสาระสำคัญของโครงการ การรถไฟฯ ไม่ควรรับข้อเสนอที่สูงจากผู้ชนะการประมูล เพราะจะทำให้การรถไฟฯ และรัฐเสียหาย

2.ขอให้รัฐทบทวนโครงการโดยให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการตัดสินใจตั้งแต่ต้น เพราะที่สุดแล้วผลกระทบทั้งด้านบวกและลบย่อมเป็นการผูกพันกับประเทศชาติในอนาคต และโครงการดังกล่าวซึ่งเป็นโครงการที่ใหญ่แต่ยังไม่ผ่านการจัดทำเรื่องผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม (EIA)

3.เห็นสมควรให้รัฐดำเนินโครงการเองภายใต้การบริหารจัดการของการรถไฟแห่งประเทศไทย (รฟท.) และบริษัท รถไฟฟ้า รฟท.จำกัด (แอร์พอร์ตเรลลิงก์) โดยงบประมาณมาจากการพัฒนาที่ดินของการรถไฟฯ แล้วนำรายได้มาลงทุนในโครงการดังกล่าวซึ่งจะไม่เป็นภาระต่องบประมาณแผ่นดินและการก่อหนี้สาธารณะ ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนที่สูงมากแล้ว

4.โครงการนี้เป็นโครงการเพื่อสนับสนุนเขตพัฒนาเศรษฐกิจภาคตะวันออก โดยปัจจุบันมีปัญหาอยู่เป็นจำนวนมาก ซึ่งล้วนแต่กระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในพื้นที่ เป็นการทำลายวิถีชีวิต ระบบเกษตร ระบบนิเวศของพื้นที่โครงการ ประกอบกับ พ.ร.บ.เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก พ.ศ.2561 มีหลายมาตราที่จะส่งผลเสียหายต่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชน จึงเห็นควรให้ชะลอและทบทวนโครงการเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออกทั้งระบบโดยการมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็น และร่วมตัดสินใจของประชาชนในทุกขั้นตอน และเสนอแนวทางการพัฒนาที่ยั่งยืน ที่ประชาชนได้ประโยชน์อย่างแท้จริง

ข้อเสนอทั้งหมดนี้ มิได้มุ่งหวังเพื่อขัดขวางการพัฒนาประเทศ เพียงแต่มีเจตนาที่ดีต้องการให้มีความรอบคอบ มีความร่วมมือและการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน เพราะประเทศที่พัฒนาแล้วจะมีความเข้มแข็งและยั่งยืนได้ ต้องเริ่มมาจากการมีส่วนร่วมในการเสนอรับข้อคิดเห็นและร่วมตัดสินใจในประเทศไทย รัฐธรรมนูญและกฎหมายหลายฉบับ นโยบายของรัฐบาลที่ย้ำพูดย้ำประกาศถึงเรื่องธรรมาภิบาล อันจะนำประเทศไปสู่ความ “มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน” โดย “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” ซึ่งหวังว่าข้อคิดเห็นข้อเสนอข้างต้นจะได้รับการตอบสนองจากรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ดังนั้น ขอให้พี่น้องประชาชน เครือข่ายองค์กรภาคประชาชน คนรถไฟ ที่รักความเป็นธรรมต้องการเห็นบ้านเมืองพัฒนาไปบนพื้นฐานของความร่วมมือ การมีส่วนร่วม มีความรู้ มีภูมิคุ้มกัน มีเหตุมีผล มีความยั่งยืน มีความสุขตามแนว “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง” ของ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร” ในหลวงรัชกาลที่ 9 จะต้องร่วมมือสามัคคีกันเพื่อร่วมกันสร้างสรรค์ประเทศชาติให้ถาวรสืบไป ด้วยพลังของพวกเรา ประชาชน

“ไม่ขัดขวางการพัฒนา แต่การพัฒนาต้องไม่ฆ่าคน และเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติ ประชาชนอย่างแท้จริง”.